

Senere er også andre grupper eller typer af asylsøgere blevet henført under begrebet B-flygtninge. Således gav man i slutningen af 1960'erne i visse tilfælde opholdstilladelse som B-flygtninge til asylsøgere, som havde søgt hertil for at afbryde forbindelsen med hjemlandet, idet de ønskede at unddrage sig aktiv krigstjeneste. Det drejede sig hovedsagelig om unge portugisere, der af ideelle grunde ikke ønskede at deltage i krigene i Portugals oversøiske besiddelser. Denne begrundelse for asyl er efter almindelig opfattelse ikke omfattet af flygtningekonventionen, og da de danske myndigheder ønskede at imødekomme denne gruppes anmodninger om ophold og beskyttelse i Danmark, fandt man det nødvendigt at anvende B-flygtningebegrebet.

Enkelte unge portugisere i denne gruppe fik dog konventionsstatus, idet der ud over unddragelsen af militærtjeneste også var tale om aktiv deltagelse i politisk arbejde, for hvilken de nærede begrundet frygt for forfølgelse fra myndighedernes side.

Efterhånden blev B-flygtningebegrebet også taget i anvendelse over for andre grupper af asylsøgende, således i flere sager, hvor asylsøgerens påstand om frygt for forfølgelse ikke i tilstrækkelig grad fandtes sandsynliggjort. Det sidstnævnte har navnlig været tilfældet i sager, hvor asylsøgeren kom fra den tredje verden eller fra andre lande, hvor de informationer af mere objektiv karakter om forholdene i hjemlandet, som den asylsøgendes oplysninger om egne forhold skulle sammenholdes med, ofte var usikre og lidet underbyggede.

Hermed udvikledes der inden for B-flygtningebegrebets rammer en mulighed for at yde beskyttelse til asylsøgere, som man ikke fandt at kunne give »benefit of the doubt« med henblik på at opnå konventionsstatus, men hvor man alligevel ikke turde udelukke, at de kunne risikere alvorligere ubehageligheder ved tilbagesendelse til hjemlandet.

B-flygtninge i andre europæiske lande

Samtidig med fremkomsten af B-flygtningebegrebet i Danmark udviklede der sig i flere europæiske lande en lignende praksis. Den var forskellig fra land til land, men hav-

de fælles grundtræk. Asylsøgere, der ikke kunne opnå konventionsstatus – eller som måske slet ikke ønskede at opnå en sådan status – skulle have mulighed for at forblive i landet; samtidig opnåede de pågældende som regel en vis »de facto«-beskyttelse mod tilbagesendelse til hjemlandet.

Asylsøgere, der fik denne mellemstilling – imellem en egentlig konventionsstatus og en almindelig gæstearbejderstatus – kaldtes undertiden »de facto«-flygtninge. Deres juridiske og sociale problemer blev gjort til genstand for undersøgelse.*) Deres forhold blev drøftet i Europarådet, jfr. rekommandation 773 af 1976: »On the situation of de facto refugees«. »De facto«-flygtninge har endvidere været et tilbagevendende emne ved UNHCRs årlige eksekutivkomitémøder.

En række eksempler på sådanne paralleller til det danske B-flygtningebegreb skal anføres:

1. Belgien

Udtrykket »kryptoflygtninge« kendes i Belgien fra omkring 1970. Det omfatter udlændinge, der kunne blive anerkendt som konventionsflygtninge, men som af vægtige grunde ikke ønsker at blive det, især af frygt for represalier mod familier i hjemlandet.

I en erklæring af 2. december 1980 fastslog justitsministeren, at »kryptoflygtninge« burde sidestilles med konventionsflygtninge. Erklæringen er senere blevet gentaget. »Kryptoflygtninge« skulle blandt andet have ret til højere uddannelser på lige fod med konventionsflygtninge. I et af de første udkast til ny udlændingelov fra begyndelsen af 1970'erne anvendtes udtrykket »assimilé ou réfugie« om denne gruppe af de facto-flygtninge. Den nye udlændingelov af 15. december 1980 har anvendt denne betegnelse og fastslår, at »assimilerede« har samme rettigheder som de, der tildeles flygtningestatus ifølge belgisk lov. Dog kan de ikke gøre krav på konventionsrejsedokument. Afgørelsen vedrørende status som »assimileret« træffes af justitsministeren, medens det er UNHCRs repræsentant, der træffer afgørelse vedrørende meddelelse af status som konventionsflygtning.

*) Problems of refugees and exiles in Europe, vol. I & II. Geneva July 1974, iværksat af 6 frivillige organisationer og senere fulgt op af yderligere undersøgelser.